

Nr 975

Av fröken Stenberg, om förbud mot nytillverkning och försäljning av icke gångbara svenska mynt.

(Lika lydande med motion nr 1140 i Andra kammaren)

Förfalskning av svenska mynt har under senare år tilltagit i omfattning. Enligt lag är det förbjudet att kopiera i handeln gångbara mynt, d. v. s. mynt från kronmyntperiodens införande på 1870-talet. Detta förbud mot att kopiera gäller emellertid inte mynt präglade 1873 och tidigare.

Den tilltagande förfalskningen är ett resultat av det ökande myntsamlandet som under de senaste fem åren fått en djup folklig förankring. Man kan här tala om en rörelse som omfattar ca 30 000 människor. Den stora majoriteten av dessa personer ägnar sig dock åt ett blygsamt samlande, och deras kunskaper på området är ofta bristfällig — en anledning till att just denna kategori blivit offer för förfalskningarna vare sig dessa tillverkats med stor skicklighet eller ej. I sammanhanget bör framhållas att inte bara förfalskningar av silver- och kopparmynt är i cirkulation — främst genom s. k. lösöreauktioner och hos antikhandlare — utan sedan ett par år även formellt giltiga guldmynt. Ett hithörande problem är de från utlandet till Sverige införda förfalskningarna. I Västtyskland har exempelvis under 1960-talet präglats Oscar II:s tjugokronor i guld, som fortfarande används som gåva vid födelsedagar etc. Om den omständigheten att det är fråga om nyprägling klart framhålles för myntets första köpare är allt i sin ordning, men ofta bortfaller påpekandet därom när myntet byter ägare. Detta gäller även i Sverige tillverkade kopior, och där en bifogad deklaration påpekar detta förhållande. Deklarationen försvinner ofta, varvid myntet utges och ofta uppfattas som äkta. Beträffande guldmynt från Oscar II gäller dessutom, att dessa formellt fortfarande är giltigt betalningsmedel, varför deras kopierande respektive införande under alla omständigheter torde vara ett brott.

På kopior av s. k. plåtmynt föreligger nu ett domstolsprejudikat, att ett dylikt skall vara stämplat »kopia». För att kopior av svenska mynt över huvud skall få tillverkas och saluföras borde »kopia» vara påstämplat.

Trots den tilltagande förfalskningen av svenska mynt har det visat sig ytterst svårt att spåra tillverkarna, och i de flesta fallen är den drabbade samlaren mycket förtegen av den anledningen att hans kännedom i frågan kommit på skam. Polismyndigheterna har givit till känna sin oro för denna

utveckling, och sak samma gäller de få forskare som finns på området och vilka hårt ansträngs med identifieringar av mynts äkthet. Slutligen och icke minst är givetvis de många myntsamlarna och andra intresserade i hög grad berörda.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställas,
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära
att nytillverkning samt försäljning av nytillverkade, icke
gångbara svenska mynt, vilka icke genom särskild stämpel
angivits vara kopior, skall förbjudas.

Stockholm den 28 januari 1970

Gunvor Stenberg (m)
